

Parkerdő az emberért

A Pilisi Parkerdő Zrt. 1969-ben azzal a céllal jött létre, hogy természetes környezetben nyújtson egészséges kapcsolódási lehetőséget a főváros környéki lakosságnak. Mára 32 millió látogatói alkalommal számolunk az általunk kezelt erdőkben, ezzel a Pilisi Parkerdő az ország leglátogatottabb területei közé tartozik. Az erdőgazdaság Budapesten és környékén közel 65 ezer hektár állami tulajdonú területet kezel, melyből 58 ezer ha erdő: a Budai-hegység, a Pilis, a Visegrádi-hegység, a Gödöllői-dombság, a Gerecse egy része és nem utolsósorban a főváros erdői több mint 3 millió itt lakó számára nyújtanak természetes környezetet a kapcsolódáshoz és rekreációhoz, biztosítanak tiszta ivóvizet és jó levegőt.

Az ország legnagyobb parkerdejének kialakításakor az alapítók célja a korban egyedülálló volt: olyan erdőkezelési modell kidolgozása és megvalósítása, amely előtérbe helyezi az erdők turisztikai és kulturális szerepét, és nagy hangsúlyt fektet a táj és a természet védelmére. Mindennek gazdasági alapját a korabeli megfogalmazás szerint a „korszerű erdő- és vadgazdálkodás” volt hivatott biztosítani.

Prédikálószéki kilátó

Az elképzelés megvalósításának sikerét jelzi, hogy a Pilisi Parkerdő Zrt. több mint fél évszázad elteltével hazánk legnagyobb ökoturisztikai infrastruktúráját kezeli, amely kapcsolódási lehetőséget kínál a gyalogos, a kerékpáros és a lovas természetjáróknak egyaránt. Története során a Parkerdő számos természetvédelmi terület alapításában is közreműködött, és országosan élen jár az örökerdő-gazdálkodás széles körű bevezetésében, miközben gazdálkodásával stabil alapot biztosít a turisztikai és természetvédelmi közfeladatok ellátásához.

A Pilisi Parkerdő működési filozófiája szerint az aktív természetvédelem, az erdőgazdálkodás és a természetjárás nem

választhatóak el egymástól, ezért az erdőgazdaság közel 200 dolgozója, köztük 150 erdész szakember az erdei életközösség minden elemét figyelembe véve végzi mindennapi munkáját.

A Parkerdő speciális elhelyezkedése révén naponta szembesülünk azzal, hogy 21. századi erdőgazdálkodás legfontosabb „terméke” maga az erdő: változatos tájon változatos erdőket kezelünk, területeinken fenséges bükkösök, üde gyertyános-tölgyesek és száraz karsztbokorerdők, telepített akácosok és természetes ligeterdők váltják egymást. Meggyőződésünk, hogy az erdő a ma élő és a jövő generációi számára az egyik legfontosabb, ugyanakkor legalapvetőbb környezeti és társadalmi érték, amelynek fenntartása az élhető nagyvárosi és nagyváros környéki élet alapfeltétele. A Pilisi Parkerdő Zrt. küldetése ennek az alapfeltételnek a biztosítása, mind a hagyományostól eltérő erdőgazdálkodási módszerek bevezetésével, mind pedig az erdő ökoszisztéma-szolgáltatásainak biztosításával.

Az évtizedek óta összegyűlt tapasztalatokat a Parkerdő a nemrég indult Városierdő-fejlesztési Programjában is alkalmazza, mely a Társaság egyik legfontosabb szakmai területévé nőtte ki magát. A Városierdő-fejlesztési Program alapkonceptiója, hogy hangsúlyossá válnak az erdő rekreációs, klímavédelmi és esztétikai funkciói, szemben a hagyományos erdőgazdálkodási funkciókkal. A városierdő-kezelés nagyban épít a különleges, természetközeli erdőművelési rendszerek alkalmazására és a meglévő ökoturisztikai hálózat kezelése során szerzett tudásbázisra.

Az erdei turizmust kiterjedt és egyre fejlődő infrastruktúra szolgálja a Pilisi Parkerdőben: a nagyobb beruházások mellett, amilyen például a kilátók és turistaházak létesítése, nem feledkezünk meg a kisebb odafigyelést igénylő, de napi rendszerességű feladatokról sem. Így a turistautak, padok, asztalok, erdei pihenők, tűzrakó helyek, hidak és esőbeállók egy-egy hálózatot alkotnak az erdei szálláshelyekkel, és a méltán népszerű kilátókkal, kilátópontokkal.

Som-hegyi Turistaházunk felújítása 2013-ban az első lépése volt azoknak az ökoturisztikai fejlesztéseknek, melyeket társaságunk továbbra is irányadónak tart.

A fenntartható erdőgazdálkodás szerves részeként tekintünk a növekvő erdőlátogatási igények kielégítésére: erdőgazdálkodóként olyan fejlesztéseket kell megvalósítaniuk, amelyek révén ezen emberi igényeket az erdők a nagyvárosokban és környezetükben is sérülésmentesen képesek kielégíteni.

Napjainkban összesen mintegy 1000 kilométer jelzett gyalogos turistaút és 350 kilométernyi kijelölt kerékpáros, valamint 68 km lovas útvonal segíti a látogatókat a Pilisi Parkerdő felfedezésében. A hálózatos rendszer főbb csomópontjaiban elvégzett nagyobb volumenű beruházásoknak köszönhetően 11 kilátó, 6 turistaház, 3 arborétum és számos négyévszakos pihenőhely szolgálja a kirándulók kapcsolódását.

A főváros környéki erdőkben évezredek óta együtt él az ember és a természet, ezért különös hangsúlyt fektetünk arra, hogy megóvjuk és bemutassuk az erdeinkben található vallási, történelmi emlékhelyeinket is. A római hadiutak, a középkori erődítmények, a kolostorromok és az erdei szakrális helyek mind-mind közös kulturális örökségünk részét képezik.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Parkerdő területén működő természetjáró szervezetekkel, és nemcsak a fejlesztések és sok esetben a rendezvényeink között, hanem az erdőterület megőrzésében is kérjük a természetjárók és a helyi lakosság együttműködését, odafigyelését.

Egyik legfontosabb partnerünk a Magyar Természetjáró Szövetség, akikkel közösen nemcsak az Országos Kéktúra útvonalának felújítási munkálataiban vettünk részt, de saját működési területünkön is új, jelzett túraútvonalakat és turisztikai attrakciókat alakítottunk ki az erdőt látogató közönség számára.

Erdeinket leginkább az emberi terhelés fenyegeti, aminek csökkentésében a természetjárók jelentik a legfontosabb szövetségeket az erdészek számára. Közös összefogással jelentősen csökkenthetők az erdőkben megjelenő kommunális szemét és zöldhulladék mennyisége, megelőzhetőek az erdőtűzök és a rongálások, egyúttal hosszú távon fenntartható a mindannyiunk számára oly fontos erdőállomány.

Az erdei turisztikai létesítmények fenntartását, az infrastruktúra fejlesztését a Pilisi Parkerdő Zrt. jellemzően saját – többnyire az erdő- és vadgazdálkodásból származó – bevételéből finanszírozza. Ökoturisztikai létesítményeink legnagyobb része ingyenesen látogatható. A szolgáltatások finanszírozásában fontos azon önkormányzatok, civil és gazdasági szervezetek szerepvállalása, akik felismerték, hogy a parkerdők a helyi lakosság jólétét szolgálják a leginkább.

A környezeti nevelés hagyománya cégünknel szintén az 1969-es alapításig nyúlik vissza. Dr. Madas László, a Parkerdőgazdaság első igazgatója felismerte, hogy a természettől elszakadt nagyvárosi embernek nemcsak erdei kikapcsolódásra, de útmutatásra, tudásszerzési lehetőségre, vezetett túrákra, erdei programokra is szüksége van. A Parkerdő három, minősített erdészeti erdei iskolájában évente csaknem 220 ezren fordulnak meg.

Első igazgatónk nevét viseli az ország első erdei iskolája, mely 1988-as alapításának kezdetétől máig a felnövekvő

Városi erdő

generációk szemléletformálását szolgálja. A visegrádi Madas László Erdészeti Erdei Iskola évente közel 10 ezer látogatót fogad, minden évszakban változatos programokkal várja nemcsak az óvodás-iskolás korosztályt, de a hétvégi programot tervezőket is.

A környezeti nevelés másik fontos bázisa az 1979-ben alapított Budakeszi Vadaspark, amelynek küldetése, hogy a

Madas László Erdészeti Erdei Iskola – Visegrád – Mogyoró-hegy

Kárpát-medencében őshonos vad- és háztáji állatokat természetes környezetükben, a játszva tanulás módszerével ismertesse meg és hívja fel a figyelmet a természet és az állatok szeretetére. A folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően szolgáltatásait és infrastruktúráját tekintve is korszerű, vonzó, sokféle programjával széles közönségigényt kiszolgáló családi kikapcsolódási centrummá nőtte ki magát.

A főváros lakosságának környezeti nevelését szolgálja a 2014-ben átadott Hármashatár-hegyi Erdészeti Erdei Iskola is, mely Budapest egyik különlegességnek számító területén, a számos védett növény- és állatfajnak otthont adó Hármashatár-hegyen nyitotta meg kapuit. Az egykori hangár épületében kialakított erdei iskola interaktívan mutatja be a térség erdei sportjait (sárkányrepülőzés, kerékpározás, terepfutás, sziklamászás, barlangászás) és a Budai-hegységre jellemző barlangok világát. Iskolásoknak és óvodásoknak szóló tematikus programok mellett hétvégi természetismereti programok, túrák is várják a gyermekeket.

Mészáros Péter, Pilisi Parkerdő Zrt.

Som-hegyi turistaház